

Afgørelser – Reg. nr.: 02565.00

Fredningen vedrører: Blåbæk Vandmølle

Domme

Taksationskommissionen

Naturklagenævnet

Overfredningsnævnet 24-03-1961

Fredningsnævnet 01-02-1960

Kendelser

Deklarationer

OVERFREDNINGSNÆVNET >

FREDNING I STORSTRØMS AMT

F.P.U. j.nr.: P 2494

Lokalitet: Blåbæk Mølle

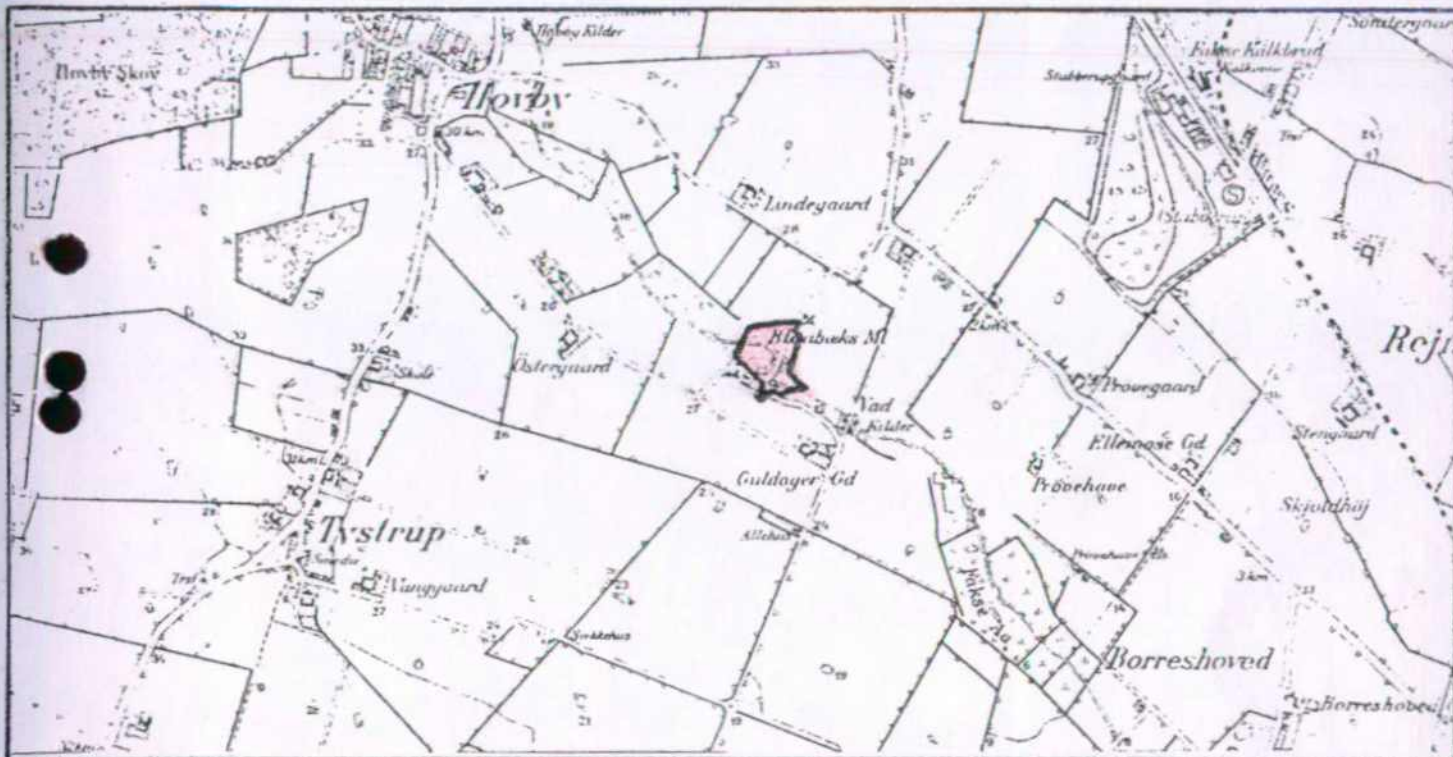
REG. NR. 2565

F.N. j. nr.: 55/58

Kommue: Fakse 351

O.F.N. sag nr.: 1374/60

G.I-Kort: 1512-IV-SØ-Fakse.



1 : 20.000

Areal: 2,2 ha

Interessezone: II

Fødet: Fredningsnævnet 1. februar 1960
Overfredningsnævnet 24. marts 1961

Formål: Bevarelse af mølledammen og af møllens nærmeste omgivelser.

Inhold: Vandstanden i mølledammen må ikke sænkes mere end til kote 16,90 m.^{x)}
På en nærmere betegnet del af arealet må der ikke plantes vækster, som bliver over 1,2 m høje.
Der må ikke foretages ændringer i bevoksningen uden fredningsnævnets godkendelse. Beplantning ved mølledammen, af hensyn til jagten, må foretages efter godkendelse af fredningsnævnet.

x) ændret ved afn. kendelse.

Ejer: Privat

Pataleret: Fredningsnævnet og fredningsstyrelsen

Henvisning:

Reg. nr. 351 - 3

24/3-1961

U D S K R I F T
af
OVERFREDNINGSNÆVNETS KENDELSESPROTOKOL.

År 1961, den 24. marts, afsagde overfredningsnævnet på grundlag af mundtlig og skriftlig votering følgende

k e n d e l s e

i sagen nr. 1374/60 vedrørende fredning af dele af matr. nr. 2a og 11c af Houby by, Faxe sogn, herunder mølledammen ved Blåbæk Mølle.

I den af fredningsnævnet for Præstø amt den 1. februar 1960 afsagte kendelse hedder det:

"Fredningssagen er rejst af "Danmarks Naturfredningsforening":

Den endelige fredningspåstand omfatter den del af matr. nr. 2a og 11c, som er vist på planen, sagens bilag 38, og fredningspåstanden går ud på følgende: Vandstanden i mølledammen må ikke sænkes mere end til kote 16,90 m. system C.J. (bortset fra de svingninger, der følger med vandhjulenes vandforbrug). På den del af arealet, som på planen er dobbeltskraveret, må der ikke uden fredningsnævnets tilladelse plantes vækster, som bliver over 1,2 m høje. På såvel det enkeltskraverede som på det dobbeltskraverede areal må der ikke opføres yderligere bebyggelse, bortset fra landbrugsbygninger. Planer til ny bebyggelse skal med hensyn til ydre og placering forelægges naturfredningsnævnet og Nationalmuseet til bedømmelse inden udførelsen. I bevoksningen omkring mølledammen og i haven må ingen væsentlige ændringer foretages uden fredningsnævnets godkendelse, bortset fra sådanne, som tjener til fornyelse indenfor karakteren af det bestående. Beplantning af mindre kratgrupper ved mølledammen af hensyn til jagten må foretages efter nærmere forhandling med og godkendelse af naturfredningsnævnet. Påtaleretten har

naturfredningsnævnet for Præsto amsrådsreds samt Nationalmuseet.

Naturfredningsrådet har i skrivelse af 12-11-1958 udtalt bl. a. følgende:

"Naturfredningsrådet er blevet opmærksom på, at et projekt til regulering af Faxe å (landvindingssag nr. 2098) bl. a. vil medføre, at mølledammen ved Blåbæk mølle vil forsvinde, og møllen, der er den eneste i drift værende vandmølle på Sjælland, derfor må nedlægges.

Da naturfredningsrådet yderligere har bragt i erfaring, at man fra nationalmuseets side lægger den største vægt på bevarelse af møllen, hvis bygninger er fredede, og da man endvidere fra naturfredningsrådets side må anse hele landskabsbilledet med åen og mølledammen samt vandmøllen og vindmøllen for at udgøre et i naturfredningsmæssig henseende meget værdifuldt billede, skal man henstille til fredningsnævnet at rejse fredningssag med henblik på bevarelse af mølledammen og møllens nærmeste omgivelser i deres nuværende tilstand."

Rigsantikvaren har i skrivelse af 19-1-1959 udtalt bl. a. følgende:

"På Sjælland har der i tidens løb været ca. 400 vandmøller, og deraf er foreløbig udvalgt 2 til bevaring som repræsentanter for henholdsvis type A og type B. Den eneste mulighed for at redde type A var Blåbæk Mølle, idet landvindingsarbejder havde taget livet af alle andre møller i denne gruppe. Da møllen tilige er bygningsmæssig værdifuld, blev den optaget på fredningslisten i klasse B (bygningfredningsloven af 1918).

Da vandhjulet i 1956 efter 50 års tjeneste var slidt op, vedtog Det særlige Bygningssyn at yde et tilskud til hjulets fornyelse, idet der samtidig tinglystes en deklARATION i henhold til lovens § 7 til yderligere sikring af mølleværket. Nationalmuseet er af den opfattelse, at da tilskuddet er ydet til et vandhjul, må bestemmelsen i deklARATIONEN om, at der ikke må foretages ændringer ved værket, formentlig også omfatte en så dybtgående ændring som opgivelsen af stemmeretten med påfølgende ødelæggelse af møllemiljøet. Museet mener derfor, at ejeren næppe rent formelt er kompetent til at medunderskrive landvindingsbegæringen, hvis den forudsætter møllens tørlægning, idet han allerede må være bundet af § 7-deklARATIONENS bestemmelser på dette punkt.

Det vil fremgå af det foregående, at det fra et kulturhistorisk og videnskabeligt synspunkt vil være af den allerstørste betydning at sikre Blåbæk Møllens forsyning med vand også i fremtiden, med det samme totale fald, som møllen oprindeligt er konstrueret til."

Den 26. februar 1959 foretog nævnet besigtigelse af de arealer, som begæres fredede, og i tilslutning til besigtigelsen afholdtes forhandlingsmøde på tinghuset i Faxe. Til besigtigelsen og mødet var indkaldt Danmarks Naturfredningsforening, Rigsantikvaren, Præstø amtsråd, Faxe sogneråd samt gårdejer Holger Nielsen som ejer af Blåbæk Mølle og endvidere panthaverne i matr. nr. 2a, 11c og 13d Houby, Faxe sogn: Sparekassen for Faxe og Omegn og Landbrugsministeriet på statskassens vegne samt møller Theodor Laurits Jensen, Blåbæk, og fru Jensine Kirstine Jensen, Blåbæk, der har tinglyst aftægtsrettigheder i ejendommen.

Under hensyn til, at fredningsforslaget griber ind i et foreliggende projekt til vandstandssænkning af et på begge sider af Faxe å liggende areal, var endvidere indkaldt Statens landvindingsudvalgs underudvalg for øerne og de i projektet interesserede lodsejere, nemlig foruden gårdejer Holger Nielsen, gårdejer Evald Fredriksen, gårdejer J. Østergaard Nielsen, gårdejer Chr. Jensen, gårdejer Sv. Tesch Iversen, slagtermester Hans Nielsen og gårdejer G. F. Matzen, alle af Houby.

Nævnet har endvidere afholdt forhandlingsmøder med de interesserede på tinghuset i Faxe d. 13-4-1959 og 11-1-1960.

Møllejejer Holger Nielsen har under forudsætning af, at han får tilkendt 20.000,00 kr. i erstatning, samt at mølledammen oprenses inden en rimelig tidsfrist, ikke villet modsætte sig fredningen.

De pågældende lodsejere langs Faxe å har, såfremt fredningen gennemføres, påstået sig tilkendt en samlet erstatning på 27.540,00 kr. (sagens bilag 35).

Forholdene ved mølledammen har som følge af bundfældelse af kloakslam i dammen gennem en årrække været i høj grad utilfredsstillende, og det må anses for en naturlig forudsætning for fredningen, at mølledammen oprenses, samt at der træffes foranstaltninger, hvorved fremtidige forureninger undgås.

Landvæsenskommissionen for Præstø amtsrådsreds har oplyst,

at projekt til rensning af åens spildevand er under udarbejdelse og kan forventes at foreligge først på sommeren 1960.

Uanset at det må anses for en naturlig forudsætning for fredningen, at mølledammen oprenses, og fremtidige forureninger forhindres, så finder nævnet dog, at den omstændighed, at der endnu ikke er truffet endelige foranstaltninger til spildevandets rensning i et tilfælde som det foreliggende, hvor det drejer sig om en gennem en årrække bestående ulovlig tilstand - især da der nu er udsigt til en løsning af problemet - ikke at burde udelukke en fredning, der har til formål at genskabe og bevare de oprindelige naturlige forhold ved mølledammen.

Nævnet finder, at det er af væsentlig betydning for almenheden, at de af fredningspåstanden omfattede arealer på grund af deres skønhed og ejendommelighed bevares i deres nuværende tilstand.

Herefter vil i henhold til naturfredningslovens § 1 jfr. § 13 den af Danmarks Naturfredningsforening fremsatte fredningspåstand være at tage til følge.

Påtaleretten vil være at tillægge naturfredningsnævnet for Præstø amtsrådsreds og Nationalmuseet.

Da almenhedens adgang til de fredede arealer må anses for sikrede ved færdsel ad den over arealerne og forbi vandmøllen førende offentlige vej, giver kendelsen ikke almenheden adgang til yderligere færden på de fredede arealer.

Hvad angår erstatningsspørgsmålet bemærkes, at erstatningskravet på kr. 27.540,00 fremsat af de 6 lodsejere langs Faxe å er baseret på, at der påføres dem et udbyttetab, såfremt den pågældende landvindingssag ikke gennemføres.

Landvindingssagen, der forudsætter mølledammens nedlægning og vil medføre en forbedret afvanding af ca. 9 ha land, er anslået til at koste 60.000,00 kr., og der påregnes et statstilskud på 60% eller ca. 36.000 kr.

Det må herefter antages, at landvindingssagen ikke vil blive gennemført, såfremt der ikke ydes statstilskud.

Da de pågældende lodsejeres erstatningskrav alene er baseret på en mulig værdiforøgelse ved gennemførelse af det ovennævnte projekt, der forudsætter statstilskud, og der således ikke er dokumenteret, at der påføres dem særlige tab ved, at afvandingssagen ikke gennemføres, vil deres under nærværende

sag fremsatte erstatningskrav være at afvise.

Mølle ejer Holger Nielsen har som begrundelse for sit erstatningskrav på 20.000,00 kr. anført følgende:

- " 1) Ejendommens mindre handelsværdi (fredede areal ca. 4½ td. land)
- 2) Det fredede område må ikke beplantes med frugttræer el. lign.
- 3) Jeg er budt 12.000,00 kr. - tolv tusinde - for at åbne for vandet af de bagved liggende lodsejere, uden jeg selv har forlangt noget, og som samtidig vil give mig 2 td. land eng.
- 4) Samtidig binder jeg en servitut på min ejendom for mig selv og mine efterkommere (og hvad man mener er klogt i dag kan være forkert om fem år)"

Nævnet skal hertil bemærke, at ejendommens handelsværdi efter nævnets opfattelse absolut ikke vil blive forringet ved fredningen.

Ejers krav om særlig erstatning i anledning af, at han ved, at afvandingsagen ikke gennemføres, mister adgang til erstatning for opstemningsrettens bortfald, vil med den ovenfor anførte begrundelse være at afvise.

Nævnet finder, at de rådighedsindskrænkninger, der ved fredningen pålægges ejendommen, er af så lidet indgribende karakter, at en samlet erstatning på 2000 kr. må anses for passende.

Det bemærkes, at der ved erstatningens fastsættelse er gået ud fra, at det ikke kan pålægges mølle ejeren at deltage i udgifterne ved mølledammens oprensning.

I anledning af fredningens gennemførelse vil der herefter være at tilkende mølle ejer Holger Nielsen 2.000 kr. i erstatning.

Løvrigt vil der ikke være at udrede erstatning.

Da det må antages, at fredningen ikke vil medføre en forringelse af panthavernes sikkerhed, vil erstatningsbeløbet være at udbetale ejeren uden afkortning til panthaverne i ejendommen.

Af erstatningen udredes 2/3 af statskassen og 1/3 af Præstø amtsfond.

Fredningsbestemmelserne vil være at tinglyse som hæftelse på matr. nr. 2a og 11c Houby, Faxe sogn, efter at det fredede

område er afsat på et matrikelkort."

Konklusionen er sålydende:

"De ovenfor omhandlede arealer af matr. nr. 2a og 11c Houby, Faxe sogn, fredes som foran anført.

Påtaleretten har naturfredningsnævnet for Præstø amtsråds-kreds og Nationalmuseet.

Der betales i erstatning til mølle ejer Holger Nielsen kr. 2.000,00, hvoraf 2/3 udredes af statskassen og 1/3 af amtsfonden for Præstø amtsråds-kreds.

Iøvrigt ydes ikke erstatning for fredningen."

Kendelsen er indanket af mølle ejer **Holger Nielsen** og følgende lodsejere, der er interesserede i det for statens landvindingsudvalg indbragte projekt til vandstandssænkning af et på begge sider af Faxe å liggende areal:

Evald Frederiksen,
J. Østergaard Nielsen,
Karl Chr. Jensen,
Svend Aage Tesch Iversen,
Hans Nielsen og
Gunnar F. Madsen

samt af Faxe sogneråd.

Overfredningsnævnet har afholdt åstedsmøde den 29. september 1960 og møde i København den 25. oktober 1960 og forhandlet med de ankende og andre i sagen interesserede.

Med mølle ejer Holger Nielsen har man opnået enighed om erstatning på 15.000 kr. Erstatningen er fastsat under forudsætning af, at det ikke pålægges mølle ejeren at deltage i udgifterne ved dammens oprensning, heller ikke for fremtiden, og at udgifterne til eventuel fastsættelse af flodemål er ham uvedkommende.

Med ovennævnte lodsejere langs Faxe å er opnået enighed om en samlet erstatning på 12.000 kr. til fordeling mellem lodsejerne i det forhold, som er angivet i en af Det danske Hedeselskabs grundforbedringsvirksomhed under 3. april 1959 udarbejdet erstatningsberegning.

Da der efter det for overfredningsnævnet foreliggende ikke tidligere er fastsat flodemål for Blåbæk Mølle, og da vandløbslovgivningen indeholder særlige regler om flodemåls fastsættelse, har man ment at burde ændre bestemmelsen i fredningsnævnets

kendelse ovenfor side 1, hvorefter vandstanden i mølledammen ikke må sænkes mere end til kote 16,90 system C.J., således at kendelsen får følgende indhold: Vandstanden i mølledammen må ikke sænkes uden fredningsnævnets og Nationalmuseets samtykke.

Overfredningsnævnet kan iøvrigt tiltræde det i kendelsen anførte og stadfæster den følgelig med de af det foranstående følgende ændringer.

Et kort nr. Pr. 111 visende det fredede område er vedhæftet nærværende kendelse.

T h i b e s t e m m e s :

Den af fredningsnævnet for Præstø amt den 1. februar 1960 afsagte kendelse vedrørende fredning af dele af matr. nr. 2a og 11c af Houby by, Faxe sogn, herunder mølledammen ved Blåbæk Mølle stadfæstes med de af det foranstående følgende ændringer.

I erstatning udbetales:

Holger Nielsen, Blåbæk Mølle, Faxe.....15.000 kr.
De øvrige lodsejere ved landsretssagfører Anker Andersen, Faxe.....12.000 kr.
alt med renter 5% p.a. fra den 1. februar 1960 at regne, indtil betaling sker.

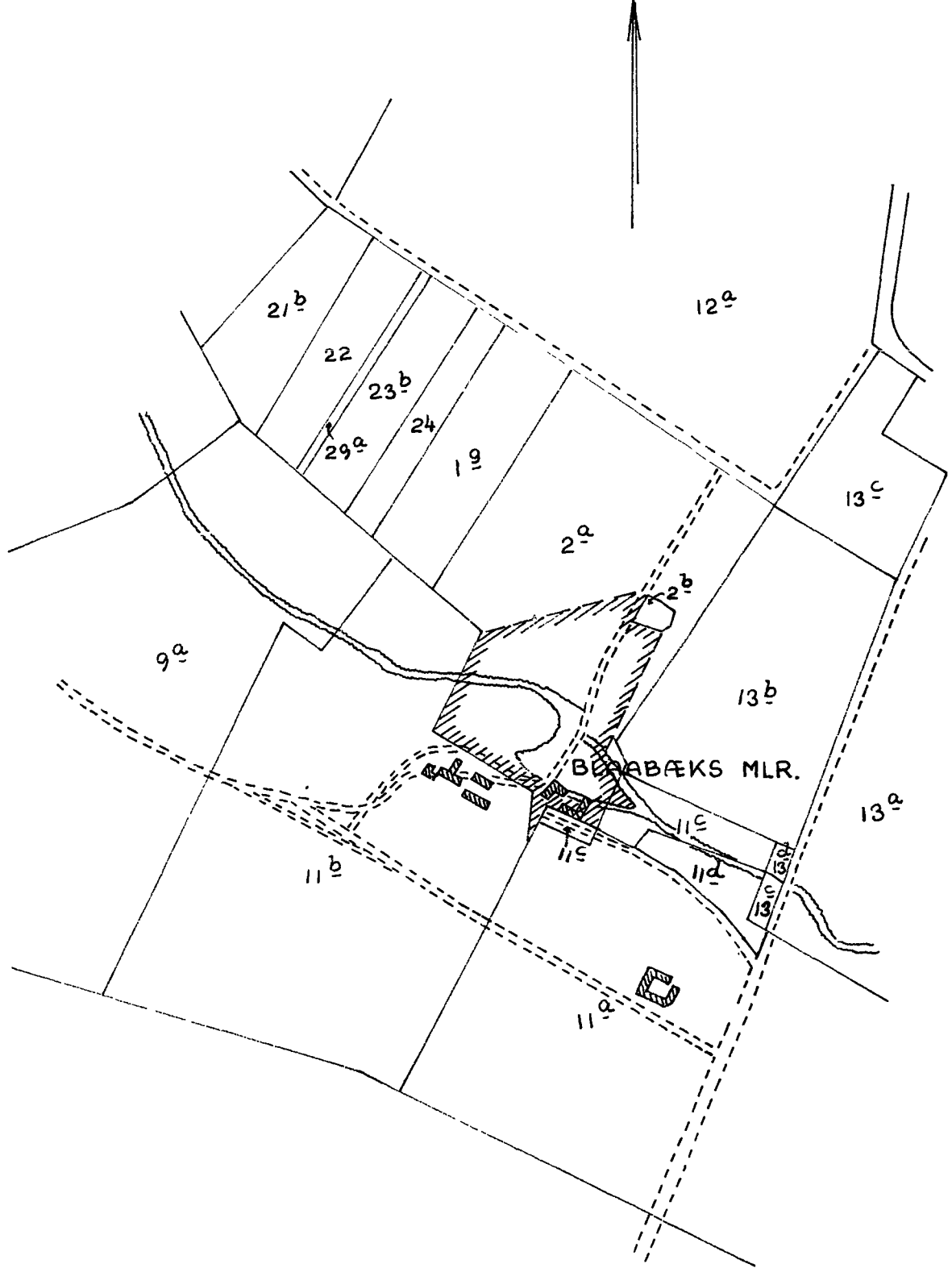
Erstatningsudgifterne med renter udredes med 3/4 af statskassen og 1/4 af Præstø amtsfond.

Udskriftens rigtighed
bekræftes.

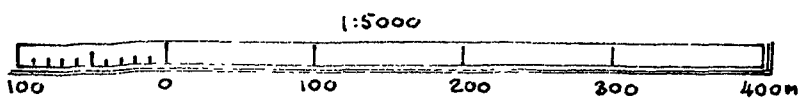


F. Grage

overfredningsnævnets sekretær



//// GRÆNSE FOR FREDET AREAL



Naturfredningskonsulentens kontor København d. 2-2-61
By: HOVBY Sogn: FAXE
Plan nr. PR. III

FREDNINGSNÆVNET >

CITERET FULDT UD I OFN KENDELSE AF 24/3 1961

K e n d e l s e

afsagt 1 - 2 - 1960,

angående fredning af dele af matr. nr. 2 a og 11 c Houby, Haxe sogn, herunder Mølledammen ved Blåbæk Mølle, tilhørende gård - og mølle ejer Holger Nielsen.

Fredningssagen er rejst af "Danmarks Naturfredningsforening":

Den endelige fredningspåstand omfatter den del af matr. nr. 2 a og 11 c, som er vist på planen, sagens bilag 38, og fredningspåstanden går ud på følgende: Vandstanden i mølledammen må ikke sænkes mere end til kote 16,90 m. system C. J. (bortset fra de svingninger, der følger med vandhjulenes vandforbrug). På den del af arealet, som på planen er dobbeltskraveret, må der ikke uden fredningsnævnets tilladelse plantes væskter, som bliver over 1,2 m høje. På såvel det enkeltskraverede som på det dobbeltskraverede areal må der ikke opføres yderligere bebyggelse, bortset fra landsbrugsbygninger. Planer til ny bebyggelse skal med hensyn til ydre og placering forelægges naturfredningsnævnet og Nationalmuseet til bedømmelse inden udførelsen. I bevoksningen omkring mølledammen og i haven må ingen væsentlige ændringer foretages uden fredningsnævnets godkendelse, bortset fra sådanne, som tjener til fornyelse indenfor karakteren af det bestående. Beplantning af mindre kratgrupper ved mølledammen af hensyn til jagten må foretages efter nærmere forhandling med og godkendelse af naturfredningsnævnet. Påtaleretten har naturfredningsnævnet for Præstø amtsrådskreds samt Nationalmuseet.

DISPENSATIONER>

Afgørelser – Reg. nr.: 02565.00

Dispensationer i perioden: 17-05-1993 - 09-11-2000

24 MAJ 1993

U D S K R I F T
AF
FORHANDLINGS PROTOKOL FOR FREDNINGSNÆVNET I
STORSTRØMS AMT

År 1993 den 17. maj foretoges på dommerkontoret i Vordingborg af formanden for fredningsnævnet, dommer Ulf Andersen.

Fr.s. 10/93 Ansøgning om etablering af en fisketrappe ved Blåbæk Mølle, der er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 24/3 1961 om fredning af dele af matr.nr. 2 a og 11 c Houby by, Faxe sogn, herunder mølledammen ved Blåbæk Mølle.

Der fremlagdes:

- Erklæring af 10/3 1993 fra landskabskontoret vedlagt ansøgning med bilag.
- Tiltrædelseserklæring fra Danmarks Naturfredningsforening.
- Tiltrædelseserklæringer fra nævnets øvrige medlemmer.

Da nævnets formand ligeledes kunne tiltræde det ansøgte, godkendte nævnet det ansøgte.

Nævnets tilladelse bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år.

Ulf Andersen.

fmd.

/sh

A F

FORHANDLINGSPROTOKOLLEN FOR FREDNINGSNÆVNET I

STORSTRØMS AMT

Den 10. august 2000 foretog fredningsnævnet, bestående af formanden, dommer Ulf Andersen, det amtsvalgte medlem Verner Larsen og det kommunevalgte medlem Arne Skovbæk, besigtigelse ved Blåbæk Mølle, Fakse kommune.

Der foretoges:

Fr.s. 20/2000

Sag om dispensation fra Overfredningsnævnets kendelse af 24. marts 1961 om fredning af Blåbæk Mølles omgivelser, dele af matr. nr. 2 a og 11 c Hovby by, Fakse, til opførelse/genopførelse af en 9 m² stor bådebro i Blåbæk Mølles mølledam.

Mødt var:

Storstrøms amts Natur- og plankontor ved Nick Rasmussen,
Fakse kommune ved teknisk chef Preben Gustavsen,
Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité ved Niels Skov Jørgensen,
Ejeren, Steen Nielsen.

Der fremlagdes:

- brev af 3. juli 2000 med bilag fra Storstrøms amts Natur- og plankontor,
- telefax af d.d. fra Nationalmuseets Danske afdeling, Nyere Tids Samling,
- kopi af nævnets brev af 11. juli 2000, hvorved der indkaldes til besigtigelsen.

Der foretoges besigtigelse hvorunder det konstateredes, at der var opført en ca. 9 m² stor vinkelformet bådebro og teresse ved det sydlige hjørne af mølledammen. Bådebroen var udført i træ og bestod af 3 sektioner med rækværk, hvorpå der var ophængt blomsterkummer. På broen var opstillet et arrangement bestående af 2 bænke og et bord.

Steen Nielsen oplyste, at han selv havde opført bådebroen for 3-4 måneder siden. Han havde ikke tænkt over, at opførelsen af bådebroen krævede dispensation, idet der, mens han havde boet på ejendommen, havde været 3 broer af vekslende størrelse. Ingen af de tidligere broer havde dog været så store som den nuværende bro. En af de tidligere broer havde været en vinkelbro. Det var nødvendigt at have en bro i mølledammen for sikkerhedsmæssigt at kunne foretage oprensning af grøde. Grøden skulle fjernes fra møllesluse og stibord samt slusen ved vandfaldet, idet møllen ellers ikke kunne fungere. Rækværket på broen var opsat af sikkerhedsmæssige grunde, idet der færdedes mange børn ved broen.

Formanden bemærkede, at det i fredningskendelsen var bestemt, at der ikke måtte

opføres yderligere bebyggelse, bortset fra landbrugsbygninger, at ny bebyggelse med hensyn til ydre placering skulle forelægges naturfredningsnævnet og Nationalmuseet til bedømmelse inden udførelsen og at der i bevoksningen omkring mølledammen ikke måtte foretages væsentlige ændringer uden fredningsnævnets godkendelse.

Ejeren bemærkede, at der i tiden efter fredningen af mølledammen og omgivelserne var sket ganske betydelige ændringer omkring dammen, idet der bl.a. ved myndighedernes oprensning af dammen var opkastet en vold af jord og slam ved den nordlige del af dammen.

Repræsentanterne fra amtet, Fakse kommune og Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité var alle indstillet på at der kunne meddeles dispensation til en bådebro i mølledammen, men ønskede broen begrænset til alene at udgøre ét fag.

Nævnet drøftede sagen og var enige om, i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, at meddele lovliggørende dispensation til en bådebro i vinkel med 2 fag, således at det 3. fag, d.v.s. det vestligste fag i vinklen skal fjernes. Dispensationen gives på betingelse af, at broen males med træbjærevær eller lignende og at blomsterkummer og bænkearrangementet fjernes. Der meddeles ejeren en frist til 1. april 2001 til opfyldelse af betingelserne for den meddelte dispensation.

Ulf Andersen
formand

Fremsendes idet udskriftens rigtig bekræftes.

Nævnets afgørelse kan påklages til Naturklagenævnet af ejeren/ejerne af Blåbæk Mølle og de i naturbeskyttelseslovens § 86 nævnte myndigheder og foreninger. Klagefristen er 4 uger fra den dag afgørelsen er meddelt.

Klage indgives skriftligt til Fredningsnævnet for Storstrøms Amt, Kirketorvet 16, 4760 Vordingborg, som videresender klagen.

Fredningsnævnet for Storstrøms Amt
Vordingborg, den 15. august 2000.


Ulf Andersen.

Udskrift er sendt til:

Steen og Lisbeth Nielsen, Blåbækvej 5, 4640 Fakse,
Storstrøms Amt, Natur- og plankontoret, j.nr. 8-70-51-351-10-2000,
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø.,
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø.,
Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité for Stevns, v/Henrik Haugaard,

2565.00

NATURKLAGENÆVNET
FORMANDEN

Frederiksborggade 15, 1360 København K
Tlf.: 3395 5700
Fax: 3395 5769
X.400: S=nkn; P=sdn; A=dk400; C=dk
Internet: nkn@nkn.dk

J.nr.: 97-121/350-0012
jkw

09 NOV. 2000

Afgørelse

**i sagen om lovliggørelse af en bådebro/terrasse i en fredet mølledam i
Fakse Kommune, Storstrøms Amt.**

Fredningsnævnet for Storstrøms Amt har den 10. august 2000 efter naturbeskyttelseslovens § 50 meddelt afslag på at bibeholde en 9 m² bådebro/terrasse i sin helhed i den fredede Blåbæk Mølledam. Fredningsnævnet meddelte samtidig lovliggørende dispensation til at 2 af bådebroens 3 fag kunne bibeholdes på vilkår at broen males med træbjæver og blomsterkasser og bænkarangementet fjernes. Afgørelsen er påklaget til Naturklagenævnet af ansøger og af Danmarks Naturfredningsforening, Lokalkomitéen for Fakse Rønnede.

Blåbæk Mølledam er fredet ved Overfredningsnævnets kendelse af 24. marts 1961. Mølledammen er fredet, da den på Sjælland var den eneste tilbageværende i tilknytning til en mølle, der i fredningen er benævnt "type A" af Rigsantikvaren. I medfør af fredningen må der ikke opføres yderligere bebyggelse bortset fra landbrugsbebyggelse, der inden opførelse skal forelægges fredningsnævnet og Nationalmuseet til bedømmelse.

I møllesøen er uden tilladelse opført en bådebro/terrasse på 9 m², der er udformet som en vinkelbro med et rækværk/hegn omkring broen.

Fredningsnævnet har i afgørelsen afslået at bådebroen kan bevares i sin helhed. Nævnet har påbudt, at det vestligste af bådebroens tre fag fjernes således at der alene bibeholdes to fag i vinkel. Endvidere skal opbyggede blomsterkummer og et arrangement med bænke fjernes, og det er stillet som vilkår, at broen males med træbjæver.

Ansøger har anført, at der tidligere har været en bådebro i mølledammen og, at en bro er nødvendig blandt andet ved oprensning af mølledammen.

Rækværket er opsat af hensyn til børn. Klager anfører endvidere, at om-

Miljø- og Energiministeriet

J nr SN 1998-1211/S-0004

16. NOV. 2000

givelserne omkring mølledammen har undergået væsentlige forandringer gennem årene. Det påpeges at Fakse Kommune, med klagers tilladelse som lodsejer, har opsat bænke og borde ved en fisketrappe indenfor fredningen.

Naturfredningsforeningens lokalkomité anfører i sin klage, at ingen af de tidligere bådebroer har været så store som den nu opførte. Foreningen finder, at der ikke bør gives tilladelse til at bibeholde en bådebro med to fag i vinkel.

Nationalmuseet har under fredningsnævnets behandling af sagen tilkendegivet på basis af sagens skriftlige forelæggelse, at en 9 m² stor bådebro kan være et voldsomt indgreb i omgivelserne, og ikke kan sammenlignes med den oprindelige bådebro til oprensning af mølledammen.

Af det fremsendte billedmateriale fremgår, at en tidligere bådebro var udformet som en traditionel mindre bro med et gelænder til støtte langs den ene side og formentlig en mindre vinkeludbygning yderst.

Afgørelse.

Naturklagenævnets formand har på nævnets vegne, jf. naturbeskyttelseslovens § 81, stk. 3, truffet følgende afgørelse.

Efter naturbeskyttelseslovens § 50 kan der meddeles dispensation fra en fredningsbestemmelser, forudsat dette ikke vil stride mod fredningens formål.

Der har tidligere i mølledammen været anlagt en mindre simpel bådebro. Den nu opførte bådebro/terrasse er i størrelse og byggestil væsentligt ændret i forhold til tidligere.

Bådebroen må opfattes som bebyggelse, og derfor omfattet af fredningens bestemmelse om opførelse af ny bebyggelse og kræver dispensation.

Det er vurderingen, at udformningen af bådebroen/terrassen samt de op-hængte blomsterkasser stilmæssigt bryder med mølledammen og det landskabelige billede man ved fredningen har ønsket at bevare og fastholde. Det opførte anlæg har således en udformning som almindeligvis er knyttet til parklignende anlæg.

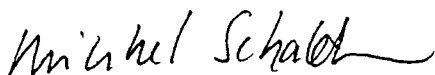
På denne baggrund finder Naturklagenævnet, at der ikke bør gives tilladelse til opretholdelse af anlægget i den nuværende udformning og størrelse. Naturklagenævnet er således enig med fredningsnævnet i, at der alene kan tillades 2 ud af bådebroens 3 fag.

Det er endvidere Naturklagenævnets vurdering, at det opsatte rækværk/hegn langs bådebroens kant i sin udformning er for landskabeligt dominerende.

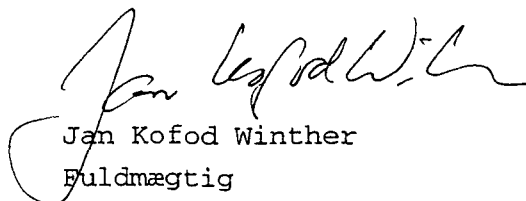
Der kan således tillades en bådebro i to fag, og det opsatte rækværk/hegn skal fjernes. Der kan dog tillades et simpelt gelænder i den ene side til støtte ved passage ad broen.

At kommunen med lodsejers tilladelse har opsat bænke og borde ved fiske-trappen kan ikke tillægges afgørende betydning i forhold til nærværende sag.

På denne baggrund stadfæstes Fredningsnævnet for Storstrøms Amts afgørelse af 10. august 2000, idet det præciseres, at det opsatte rækværk/hegn også skal fjernes men kan erstattes med et mindre simpelt gelænder i broens ene side. Den eksisterende bådebro/terrasse skal være ombygget inden den 1. april 2001.



Mikkel Schaldemose/
Viceformand



Jan Kofod Winther
Fuldmægtig